

**อิทธิพลของความสามารถในการเผชิญและฟันฝ่าอุปสรรค ความเชื่ออำนาจ
ภายในตนเองและการรับรู้ความสามารถของตนที่มีต่อความสำเร็จในการประกอบ
ธุรกิจของผู้ประกอบการรายย่อยไทย ในภาคตะวันออกเฉียงเหนือตอนล่าง**
**The Influences of Adversity Quotient, Internal Locus of Control, and
Self-Efficacy Towards Successful Entrepreneurship of
Small-Sized Enterprises in the Lower North-Eastern Region of Thailand**

ดร. ปวีณา คำพุกกะ*

บทคัดย่อ

การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาอิทธิพลของความสามารถในการเผชิญและฟันฝ่าอุปสรรคความเชื่ออำนาจภายในตนเอง และการรับรู้ความสามารถของตนที่มีต่อความสำเร็จในการประกอบธุรกิจของผู้ประกอบการรายย่อยในภาคตะวันออกเฉียงเหนือตอนล่าง กลุ่มตัวอย่างคือ ผู้ประกอบการธุรกิจรายย่อยไทยในภาคตะวันออกเฉียงเหนือตอนล่าง จำนวน 385 คน สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล คือ สัดส่วน ร้อยละ ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน

สัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ของเพียร์สัน และสถิติวิเคราะห์ความถดถอยเชิงพหุ ผลการวิจัยพบว่า ความสามารถในการเผชิญและฟันฝ่าอุปสรรค ความเชื่ออำนาจภายในตนเอง และการรับรู้ความสามารถของตน มีผลต่อความสำเร็จในการประกอบธุรกิจของผู้ประกอบการรายย่อยในภาคตะวันออกเฉียงเหนือตอนล่าง อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.01 โดยสามารถอธิบายการเปลี่ยนแปลงของความสำเร็จในการประกอบธุรกิจได้ร้อยละ 41.7

Abstract

This research aims to study the influences of adversity quotient, internal locus of control, and self-efficacy towards successful entrepreneurs in small - sized enterprises in the lower north-eastern region. The samples were 385 entrepreneurs in small - sized enterprises located in the lower north-eastern region of Thailand. Statistics used for data analysis were proportion, percentage, mean, standard

deviation, Pearson's correlation and Multiple Regression Analysis.

The finding was that adversity quotient, internal locus of control, and self-efficacy influence small-scaled enterprise success at 0.01 level of statistical significance, with 41.7 percent ($R^2 = 0.417$) described the change of entrepreneurial success in such firms.

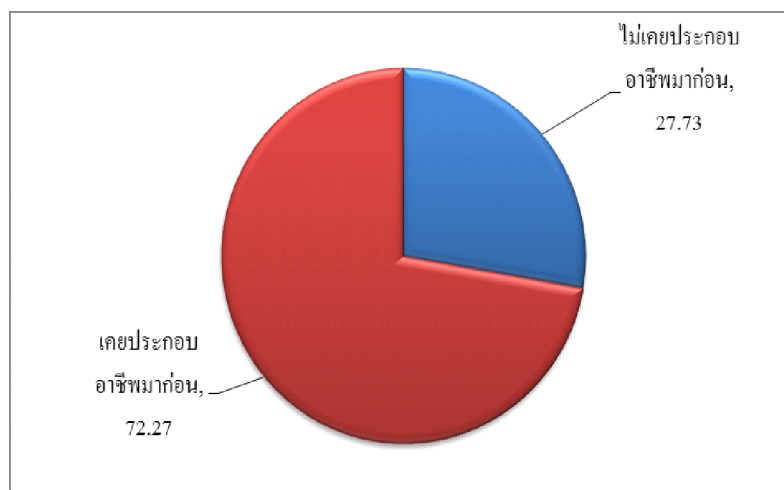
*อาจารย์ประจำคณะบริหารศาสตร์ มหาวิทยาลัยอุบลราชธานี

บทนำ

วิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อม นับเป็นองค์ประกอบที่สำคัญของระบบเศรษฐกิจของประเทศในระดับมหภาค โดยมีประมาณร้อยละ 99 ของธุรกิจทั้งหมด วิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อมจึงมีบทบาทสำคัญในการเป็นฐานรากการพัฒนาที่ยั่งยืน เป็นกลไกหลักในการฟื้นฟูและเสริมสร้างความก้าวหน้าทางเศรษฐกิจ และเป็นกลไกสำคัญในการเชื่อมโยงกิจกรรมทางเศรษฐกิจระหว่างธุรกิจประเภทต่างๆ เป็นแหล่งจ้างงานและสร้างรายได้ให้แก่ประชาชนและชุมชนทั่วประเทศ ปัจจุบันการประกอบการของธุรกิจธุรกิจขนาดกลางและขนาดย่อมในภาคตะวันออกเฉียงเหนือตอนล่าง ส่วนใหญ่มีความเกี่ยวข้องกับต้นทุนทางสังคมและวัฒนธรรมของแต่ละจังหวัดทั้งสิ้น และเป็นผลให้ระบบเศรษฐกิจของธุรกิจขนาดกลางและขนาดย่อมในภาคตะวันออกเฉียงเหนือตอนล่าง สามารถขับเคลื่อน

ต่อไปได้ จากความกลมกลืนของลักษณะทางเศรษฐกิจ สังคมและวัฒนธรรมนี้ส่งผลให้ผู้ประกอบการมีความภาคภูมิใจที่ได้ทำธุรกิจในภูมิลำเนาของตน (สำนักงานส่งเสริมวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อม, 2554)

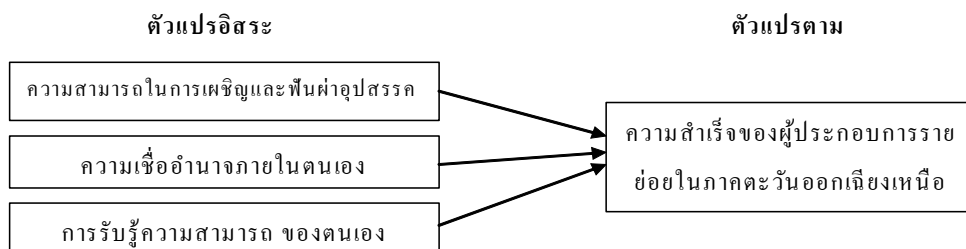
จากผลสำรวจของสำนักงานส่งเสริมวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อม พบว่า คุณลักษณะของผู้ประกอบการที่ก่อให้เกิดความสำเร็จในการดำเนินกิจการ มาจากประสบการณ์ในธุรกิจและประสบการณ์ในการบริหารกิจการ ผู้ประกอบการรายย่อย ร้อยละ 72.27 นั้นเคยประกอบอาชีพอื่นมาก่อนที่จะเริ่มต้นทำธุรกิจในปัจจุบัน(ดังภาพที่ 1) โดยส่วนใหญ่ร้อยละ 68.63 เคยเป็นลูกจ้างหรือพนักงานมาก่อน อีกร้อยละ 18.80 เคยเป็นเจ้าของกิจการ มีผู้ประกอบการเพียงร้อยละ 27.73 เท่านั้นที่ไม่เคยประกอบอาชีพอื่นใดมาก่อน เนื่องจากช่วยกิจการของครอบครัวและรับช่วงต่อมา หรือเมื่อเรียนจบก็มาประกอบกิจการหรือเป็นแม่บ้าน

ภาพที่ 1 การประกอบอาชีพของผู้ประกอบการก่อนเริ่มดำเนินธุรกิจในปัจจุบัน
ที่มา : สำนักงานส่งเสริมวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อม (2553)

จากภาพที่ 1 แสดงให้เห็นว่าผู้ประกอบการที่ประสบความสำเร็จส่วนใหญ่แล้วเคยประกอบอาชีพอื่นๆ มาก่อนทำให้มีประสบการณ์และมีความสามารถในการเผชิญและฟื้นฝ่าอุปสรรคสูง ผู้ประกอบการที่มีคุณสมบัติเหล่านี้จะไม่ยอมอยู่หนึ่งกับที่ เมื่อพบกับปัญหาและอุปสรรคจะหาวิธีการแก้ไขปัญหาดังนั้นความสำเร็จของผู้ประกอบการส่วนหนึ่งเกิดจากผู้ประกอบการสามารถจัดการกับความท้าทายและแก้ไขปัญหาก็ได้พบ โดยจะต้องทำอย่างรวดเร็วและผลที่ได้รับเป็นดังประกอบการในอนาคต นอกเหนือจากความสามารถในการเผชิญและฟื้นฝ่าอุปสรรค (Adversity quotient : AQ) ความเชื่ออำนาจในตนเอง (Locus of control) เป็นคุณลักษณะที่สำคัญอย่างหนึ่งที่ทำให้ความสามารถในการตัดสินใจของแต่ละบุคคลมีความแตกต่างกัน และส่งผลต่อการแสดงพฤติกรรม โดยเฉพาะอย่างยิ่งพฤติกรรมในการทำงานซึ่งจะแสดงออกมาตามความเชื่อของแต่ละบุคคล และพบว่าผู้ประกอบการที่ประสบความสำเร็จจะมีความเชื่ออำนาจในตนเองสูง ดังนั้นในการดำเนินกิจการทางธุรกิจ หากผู้ประกอบการเป็นผู้ที่มีความเชื่ออำนาจในตนเอง คือมีความเชื่อว่าทุกสิ่งทุกอย่างที่เกิดขึ้นเป็นผลมาจากการคิดหรือการกระทำของตนเองแล้ว จะส่งผลให้ผู้ประกอบการมีความตั้งใจและทุ่มเทในการประกอบกิจการนั้นๆ เพื่อให้กิจการของตนประสบความสำเร็จ (รัตติกรณ์ จงวิศาล, 2551) ทั้งนี้ การรับรู้ความสามารถของตนเองมีบทบาทสำคัญในการประกอบธุรกิจโดยไม่ได้ขึ้นอยู่กับทักษะที่มีในขณะนั้น หากแต่ขึ้นอยู่กับการตัดสินใจว่าสามารถทำสิ่งใดได้ด้วยทักษะที่มีอยู่ กล่าวได้ว่า บุคคลที่มีทักษะชนิดเดียวกัน

กรอบแนวความคิดการวิจัย

ภาพที่ 2 กรอบแนวความคิดการวิจัย

ภายใต้สถานการณ์ที่เหมือนกัน อาจจะปฏิบัติสิ่งใดสิ่งหนึ่งแตกต่างกันไป (ชูศักดิ์ พัฒนมะนตรี, 2553)

ในปัจจุบันหน่วยงานที่ให้การส่งเสริมแก่ผู้ประกอบการได้มีการศึกษาคุณลักษณะของผู้ประกอบการที่ประสบความสำเร็จ เช่น สถาบันทรัพยากรมนุษย์ มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์ พบว่า เจ้าของกิจการที่ประสบความสำเร็จเป็นผู้ที่มีแนวโน้มที่จะพึ่งพาตนเอง ใฝ่ฝันสูง มีความอดทน ชอบแข่งขันกับตนเอง เชื่อมั่นในตนเอง เรียนรู้จากความล้มเหลว มักทำเรื่องใดเรื่องหนึ่งให้สำเร็จเสมอ จะเห็นได้ว่าคุณลักษณะต่างๆ ของผู้ประกอบการล้วนมีบทบาทสำคัญอย่างยิ่งต่อความสำเร็จในการดำเนินธุรกิจ (ปรีณา บางกรวย, 2550)

จากเหตุผลที่กล่าวมาข้างต้นผู้วิจัยจึงสนใจศึกษาความสำเร็จในการประกอบธุรกิจของผู้ประกอบการรายย่อยในภาคตะวันออกเฉียงเหนือตอนล่าง 8 จังหวัด ได้แก่ ชัยภูมิ นครราชสีมา สุรินทร์ บุรีรัมย์ ศรีสะเกษ อุบลราชธานี ยโสธร และอำนาจเจริญ เพื่อเป็นประโยชน์ต่อการส่งเสริม การฝึกอบรมและการพัฒนาตนเองของผู้ประกอบการ เพิ่มศักยภาพให้แก่ผู้ประกอบการรายย่อยในภาคตะวันออกเฉียงเหนือตอนล่าง ให้สามารถดำเนินธุรกิจขนาดกลางและขนาดย่อมได้ประสบผลสำเร็จ เจริญเติบโต และอยู่รอดได้ต่อไปในระยะยาว

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

เพื่อศึกษาอิทธิพลของความสามารถในการเผชิญและฟื้นฝ่าอุปสรรค ความเชื่ออำนาจภายในตนเอง และการรับรู้ความสามารถของตนเองที่มีต่อความสำเร็จในการประกอบธุรกิจของผู้ประกอบการรายย่อยในภาคตะวันออกเฉียงเหนือตอนล่าง

วารสารมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ

ปีที่ ๒๒ ฉบับที่ ๑ (มกราคม - มีนาคม) ๒๕๕๙

การทบทวนวรรณกรรม

แนวคิดและทฤษฎีเกี่ยวกับความสำเร็จในการประกอบธุรกิจ

กนกวรรณ อบเชย (2550) ได้กล่าวถึง ตัวบ่งชี้ของธุรกิจที่ประสบความสำเร็จไว้ว่า การที่จะระบุว่าธุรกิจใดไม่ว่าเล็กหรือใหญ่ ประสบความสำเร็จหรือไม่ สามารถใช้ตัวบ่งชี้ได้ ดังนี้

1. สภาพความเป็นไปด้านการเงิน (Financial performance) ตัวบ่งชี้ที่ดีที่สุดของสภาพความเป็นไปทางการเงิน ก็คือ กำไร นั่นเอง ผู้จัดการของธุรกิจที่ประสบความสำเร็จจะพยายามทำ ทุกวิถีทาง เพื่อให้ธุรกิจมีกำไรตลอดไป ในการที่จะให้ธุรกิจได้กำไร ผู้จัดการจะต้องพยายามลดรายจ่ายให้เหลือน้อยที่สุด โดยที่ลูกค้ายังได้รับสินค้า และบริการที่ดีที่มีคุณภาพอยู่เหมือนเดิม

2. การสนองตอบความต้องการ (Need) ของลูกค้า ธุรกิจจะมีลูกค้าไม่ว่าธุรกิจนั้นจะเป็นธุรกิจที่ผลิตสินค้าหรือให้บริการก็ตาม การที่ธุรกิจจะได้กำไรมากน้อยเท่าใดในท้ายที่สุดแล้วขึ้นอยู่กับว่าธุรกิจนั้นสามารถสนองตอบความต้องการของลูกค้าได้มากน้อยขนาดไหน ลูกค้ามีมากมายหลายรูปแบบ ที่เป็นบุคคลทั่วไปก็มี ที่เป็นเจ้าของธุรกิจอื่นก็มี ที่เป็นลูกค้าที่ซื้อเพียงครั้งเดียวก็มีที่เป็นลูกค้าที่ซื้อเป็นประจำ สม่ำเสมอก็มี ที่เป็นลูกค้าที่ซื้อด้วยเงินจำนวนน้อยนิดก็มี ที่ซื้อเป็นเงินก้อนโตก็มี ที่ซื้อแบบตัวต่อตัวก็มี ที่ซื้อผ่านอินเทอร์เน็ตก็มี ฯลฯ

3. การสร้างสินค้าและบริการให้มีคุณภาพ (Building quality products and services) ในปัจจุบันนี้ ธุรกิจจะต้องเน้นที่คุณภาพ (Quality) และคุณค่า (Value) ของสินค้าและบริการ ลูกค้าไม่ว่าจะชนชั้นใด ถ้าหากสินค้าหรือบริการมีคุณภาพต่ำ ในสภาพแวดล้อมที่มีการแข่งขันอย่างดุเดือด ลูกค้าจะทอดทิ้งธุรกิจที่ผลิตสินค้าและบริการที่มีคุณภาพต่ำได้ทันทีและหันไปสนใจธุรกิจที่ผลิตสินค้าและบริการที่มีคุณภาพเหนือกว่า

4. การส่งเสริมนวัตกรรมและความคิดสร้างสรรค์ (Encouraging innovation and creativity) รสนิยม (Tastes) และความนิยมชมชอบ (Preferences) ของลูกค้าเปลี่ยนแปลงตลอดเวลา ชื่อเรียกร้องต้องการของพนักงานเปลี่ยนแปลงตลอดเวลา คู่แข่งทางธุรกิจเพียรพยายามค้นคว้าหาวิธีการใหม่ๆที่จะเอาชนะฝ่ายตรงข้ามอยู่เสมอ องค์การหรือบริษัทมองหาวิธีการดำเนินงานใหม่ๆ มาใช้เพื่อเพิ่มประสิทธิภาพและผลผลิตขององค์การ วิธีการเดียวที่ธุรกิจสามารถจะแข่งขันกับผู้อื่นได้ก็คือ การมีความคิดสร้างสรรค์ขึ้นมา ที่เรียกว่า "ความคิดสร้างสรรค์" (Creativity) และนวัตกรรม (Innovation) ถ้าไม่สามารถทำได้ความสำเร็จของธุรกิจจะดำรงคงอยู่ได้ไม่ยาวนาน

5. การได้รับความยึดมั่นผูกพันจากพนักงาน (Gaining employee commitment) ธุรกิจที่ประสบความสำเร็จมักประกอบไปด้วยพนักงานที่มีความใส่ใจต่องานที่มีความภูมิใจในงานที่ทำ มีความผูกพันกับงานที่พวกเขาทำอยู่ ยอมอุทิศกายใจและรู้สึกเป็นห่วงเป็นใยต่อธุรกิจ พนักงานที่มีความยึดมั่นผูกพันที่วามันมีแรงผลักดันให้ทำงานอย่างเต็มที่และดีที่สุดเท่าที่จะทำได้

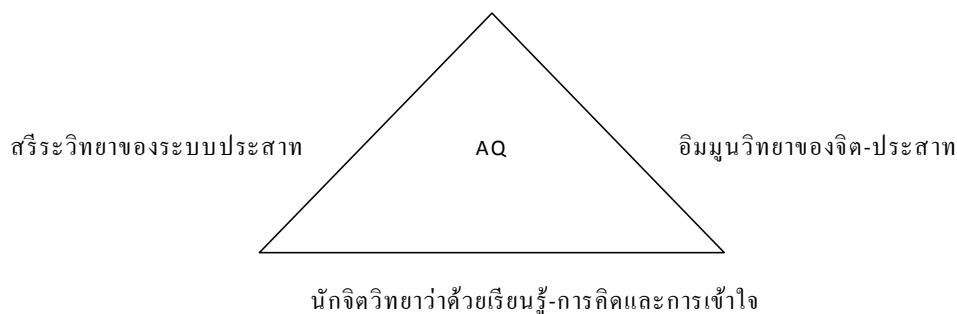
นราเชต ยัมสุข (2552) ได้ศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างคุณลักษณะของผู้ประกอบการกับความสำเร็จของผู้ประกอบการธุรกิจขนาดย่อม กรณีศึกษาธุรกิจไม้ดอกไม้ประดับในอำเภอองครักษ์ จังหวัดนครนายก พบว่า คุณลักษณะของผู้ประกอบการในด้านความต้องการความสำเร็จมีความสัมพันธ์ทางบวกกับความสำเร็จของผู้ประกอบการอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.01 และมีความสัมพันธ์อยู่ในระดับปานกลาง

ทฤษฎีที่เกี่ยวข้องกับความสามารถในการเผชิญและฟื้นฟ้อุปสรรค

แนวคิดพื้นฐานของความสามารถในการเผชิญและฟื้นฟ้อุปสรรค มีพื้นฐานมาจากหลักการทางวิทยาศาสตร์ 3 สาขา ในการประกอบกันเป็นหนึ่งแต่ละด้านที่ประกอบกันขึ้นมาเป็นพีระมิดแห่งความสามารถ

ในการเผชิญและฝ่าฟันอุปสรรคซึ่งองค์ประกอบของ 3 หลักการดังกล่าว คือ จิตวิทยาว่าด้วยการเรียนรู้ - การรู้คิดและการเข้าใจ (Cognitive psychology) สรีระวิทยาของระบบประสาท (Neurophysiology) และ อิมมูโนวิทยาของจิตประสาทหรือจิตประสาทภูมิคุ้มกัน (Psychoneuroimmunology) ซึ่งเป็นทฤษฎีที่จะ

อธิบายว่าบางคนบางกลุ่ม หรือบางหน่วยงาน จึงมีคนเพิกเฉยละทิ้งงาน แต่ก็ยังมีบางกลุ่มที่ยืนหยัดทำงานต่อไป นอกจากนี้ยังอธิบายได้ว่าทำไมจึงจะพัฒนาความสามารถในการเผชิญและฝ่าฟันอุปสรรคได้ และทำไมจึงจะสามารถเปลี่ยนแปลงทัศนคติความเคยชินเพื่อก้าวไปสู่ความสำเร็จ ดังภาพที่ 3

ภาพที่ 3 องค์ประกอบของความสามารถในการเผชิญและฝ่าฟันอุปสรรค (AQ)

ที่มา : สร้อยตระกูล (ตียานนท์) อรรถมานะ (2550)

1. นักจิตวิทยาว่าด้วยการเรียนรู้-การคิดและการเข้าใจ (Cognitive psychology) คนจำนวนมากเข้าใจว่าอุปสรรค ความคับข้องใจที่เกิดขึ้นภายในจิตใจของคน ทำให้เกิดความท้อแท้สิ้นหวังและไม่รู้จักจะจัดการปัญหาอย่างไรดี นานเข้าคนเหล่านี้ก็จะหมดทุกขุทธมาน ล้มเหลวจมอยู่กับความทุกข์อุปสรรค ตรงกันข้ามบางคนคิดว่าความคับข้องใจเป็นสิ่งที่ชั่วครว เป็นสิ่งที่ต้องเผชิญเพื่อที่จะก้าวหน้าต่อไป คนกลุ่มนี้ยังคงมีความหวัง มีกำลังใจที่จะฟันฝ่าอุปสรรคไปสู่ความสำเร็จ

2. สรีระวิทยาของระบบประสาท (Neurophysiology) สมอของคนเราประกอบด้วยโครงสร้างที่สมบูรณ์สามารถสร้างความเคยชินขึ้นมาได้ หากเปลี่ยนจิตได้สำนึกเสียใหม่ สร้างทัศนคติทางบวกก็จะสามารถสร้างความเคยชินใหม่ และพัฒนาความสามารถในการเผชิญและฟันฝ่าอุปสรรคได้

3. อิมมูโนวิทยาของจิต - ประสาท (Psychoneuroimmunology) ความสามารถในการ

จัดอุปสรรคและความยากลำบากของคนเรา เกี่ยวข้องกับสุขภาพกายและสุขภาพจิตของตนเองโดยตรง บางคนแม้จะป่วยด้วยโรคมะเร็งแต่ก็ยังมีชีวิตอยู่ไปได้เป็นสิบปี ส่วนคนที่ไม่อยากมีชีวิตอยู่ ก็มักเจ็บป่วยถึงแก่ชีวิตได้ง่าย ๆ ความเข้มแข็งในจิตใจและการควบคุมตนเองจะส่งผลต่อภูมิคุ้มกันต้านโรคร้ายใช้เจ็บของร่างกาย ลีตรา ผิงวาม (2548) ได้ศึกษาปัจจัยด้านภาวะผู้นำ เชาวน์ อารมณ์ และความสามารถในการเผชิญและฟันฝ่าอุปสรรคที่มีผลต่อความสำเร็จในการประกอบอาชีพทางกิจการขนาดกลางและขนาดย่อม โดยศึกษาจากผู้ประกอบการธุรกิจขนาดกลางและขนาดย่อมทั่วประเทศไทย จำนวน 409 คนพบว่า ความสามารถในการเผชิญและฟันฝ่าอุปสรรคมีความสัมพันธ์ทางบวกกับความสำเร็จในการประกอบกิจการอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ 0.01 โดยมีค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์เท่ากับ 0.52

วารสารมหาวิทยาลัยคริสเตียน

ปีที่ ๒๒ ฉบับที่ ๑ (มกราคม - มีนาคม) ๒๕๕๔

แนวคิดและทฤษฎีเกี่ยวกับความเชื่ออำนาจภายในตนเอง

กรรณิการ์ สุขชาติ (2548) ได้กล่าวถึง การพัฒนาขอบเขตของความเชื่ออำนาจแห่งตนของ Robinson และ Shaver (1980) ว่า ความเชื่ออำนาจแห่งตน มีผลมาจากปัจจัยหลายประการ แต่ที่สำคัญคือ สภาพสิ่งแวดล้อม สถานะทางเศรษฐกิจของครอบครัว และประสบการณ์ตั้งแต่วัยเด็ก ซึ่งประสบการณ์ที่มีอิทธิพลต่อความเชื่ออำนาจควบคุมตนเอง แบ่งได้เป็น 2 ประเภท คือ

1. ประสบการณ์สำคัญในชีวิต (Episodic antecedents) เป็นเหตุการณ์ที่เกิดขึ้นในช่วงใดช่วงหนึ่งของชีวิตในระยะเวลาที่กำหนด เช่น การตายจากของบุคคลผู้เป็นที่รัก อุบัติเหตุหรือภัยธรรมชาติต่างๆ ประสบการณ์นี้อาจจะมีผลต่อการพัฒนาความเชื่ออำนาจควบคุมตนเองได้ ถ้าประสบการณ์นี้ส่งเสริมความเชื่อที่มีอยู่เดิม
2. ประสบการณ์สั่งสมในอดีต (Accumulative antecedents) เป็นประสบการณ์ที่ได้รับจากการอบรมเลี้ยงดูของบิดามารดา ซึ่งจะมีผลต่อการพัฒนาความเชื่ออำนาจควบคุมตนเอง ดังนั้นบิดามารดาจึงมีอิทธิพลต่อการพัฒนาความเชื่ออำนาจควบคุมตนเองของบุคคล

ปฐมกานต์ อินทพันธ์ (2549) ได้ศึกษาปัจจัยที่ส่งผลต่อความสำเร็จในการประกอบอาชีพของผู้ประกอบการวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อม พบว่า ผู้ประกอบการมีความเชื่อในอำนาจควบคุมตนเองภายในอยู่ในระดับสูง และมีความเชื่อในอำนาจควบคุมตนเองภายนอกอยู่ในระดับต่ำ และมีความสำเร็จในการประกอบอาชีพอยู่ในระดับสูง โดยพบว่าความเชื่อในอำนาจควบคุมตนเองภายในมีความสัมพันธ์ทางบวกกับความสำเร็จในการประกอบอาชีพอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.01 และความเชื่อในอำนาจควบคุมตนเองภายนอกมีความสัมพันธ์ทางลบกับความสำเร็จในการประกอบอาชีพอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.01

แนวคิดและทฤษฎีเกี่ยวกับการรับรู้ความสามารถของตนเอง

กรรณิการ์ สุขชาติ (2548) ได้กล่าวถึงการวัดการรับรู้ความสามารถของตนเองของ Bandura (1977) ไว้ว่า การรับรู้ความสามารถของตนเองมี 3 มิติ มิติที่ 1 ระดับหรือปริมาณของความยาก (Magnitude) คือ การรับรู้ความสามารถของตนเองจะแตกต่างกันไปในแต่ละบุคคลในการกระทำพฤติกรรมหนึ่ง หรือแตกต่างกันในบุคคลคนเดียวกัน ซึ่งแปรผันตามความยากง่ายของงานที่ทำ

มิติที่ 2 ความเข้มหรือความมั่นใจ (Strength) เป็นความมั่นใจที่บุคคลคิดว่าตนสามารถทำงานได้ในระดับที่ความยากต่างๆ ถ้าการรับรู้ความสามารถของตนเองมีความเข้มหรือความมั่นใจน้อย คือ ไม่มั่นใจในความสามารถของตนเอง เมื่อประสบการณ์ที่ไม่เป็นไปตามที่รับรู้จะทำให้การรับรู้ความสามารถในตนเองลดลง แต่ถ้าบุคคลมีความเข้มมาก บุคคลจะมีความมุ่งมั่นพยายามมาก แม้ว่าอาจจะประสบเหตุการณ์ที่ไม่สอดคล้องกับที่รับรู้บ้าง

มิติที่ 3 การแผ่ขยาย (Generality) การรับรู้ ความสามารถของตนเองอาจจะแผ่ขยายจากสถานการณ์หนึ่งไปสู่สถานการณ์อื่นในปริมาณที่แตกต่างได้ ประสบการณ์บางอย่างไม่ทำให้การรับรู้ความสามารถในตนเองแผ่ขยายไปสู่สถานการณ์อื่นได้จากมิติทั้ง 3 มิติ ที่ Bandura กล่าวไว้ข้างต้น ส่วนใหญ่จะวัดใน 2 มิติ วัดระดับหรือปริมาณความยาก และวัดความมั่นใจหรือความเข้ม ส่วนการวัดการแผ่ขยายมักจะไม่ค่อยวัดกัน

กระบวนการทางปัญญาต่อข้อมูลเกี่ยวกับการรับรู้ความสามารถของตนเอง (Cognitive processing of self – efficacy information) มีความสัมพันธ์กับการตัดสินใจเกี่ยวกับความสามารถของตนเอง เช่น การประสบความสำเร็จด้วยตนเอง การเห็นประสบการณ์ของผู้อื่น การใช้คำพูดชักจูง หรือสภาวะทางร่างกาย ไม่ได้เข้าสู่ตัวเราด้วยตัวของมันเอง จะต้องผ่านกระบวนการประเมินทางปัญญาเสียก่อนซึ่งจำเป็น

ต้องอาศัยปัจจัยหลายๆ ด้าน เช่น สภาพการณ์ทางสังคม สถานการณ์ และเวลาที่เกิดเหตุการณ์นั้น ด้วยเหตุนี้การประสบความสำเร็จจึงไม่จำเป็นต้องก่อให้เกิดการรับรู้ความสามารถของตนเองเสมอไป ซึ่งการประเมินทางปัญญเกี่ยวกับความสามารถของตนเองนี้ ต้องรวมเอาองค์ประกอบ 2 ส่วน ที่แยกจากกันเข้าไว้ อันประกอบด้วยองค์ประกอบที่เกี่ยวข้องกับรูปแบบของข้อมูลที่บุคคลให้ความสนใจ และใช้เป็นเครื่องบ่งชี้ถึงความสามารถของตน ร่วมกับองค์ประกอบที่เกี่ยวข้องกับการเชื่อมโยง ที่บุคคลใช้ในการกำหนดน้ำหนักและรวบรวมข้อมูลจากปัจจัยต่างๆ เพื่อนำมาใช้ในการตัดสินใจความสามารถของตนเอง

ณัชชามณ แสงสุสุข (2550) ได้ศึกษา ความสัมพันธ์ระหว่างการรับรู้ความสามารถของตนเอง บุคลิกภาพ พฤติกรรมการจัดการ และความสำเร็จในอาชีพผู้ประกอบการธุรกิจอุตสาหกรรมโครงการพัฒนาผู้ประกอบการธุรกิจอุตสาหกรรม โดยศึกษาจากผู้ประกอบการธุรกิจอุตสาหกรรมที่เข้าร่วมการฝึกอบรมในโครงการพัฒนาผู้ประกอบการธุรกิจอุตสาหกรรมจำนวน 228 คน ผลการวิจัยพบว่า การรับรู้ความสามารถของตนเองมีความสัมพันธ์กับความสำเร็จในอาชีพ อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05

ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

ประชากรของการวิจัย ประชากรที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ คือ ผู้ประกอบการหรือเจ้าของสถานประกอบการธุรกิจรายย่อยในภาคตะวันออกเฉียงเหนือตอนล่าง ทั้งหมด

ตัวอย่างของการวิจัย กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้คือ ผู้ประกอบการหรือเจ้าของสถานประกอบการธุรกิจรายย่อยในภาคตะวันออกเฉียงเหนือตอนล่าง จำนวน 385 คน โดยใช้ตารางสำเร็จรูปของศิริชัย กาญจนวาสี (2550) ณ ระดับความเชื่อมั่น 95% ความคลาดเคลื่อน 10% ที่ขนาดประชากรหนึ่งหมื่นคน จากนั้นทำการสุ่มตัวอย่างแบบบังเอิญ (Accidental sampling)

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ คือ แบบสอบถาม ซึ่งผู้วิจัยได้ทำการทบทวนแนวคิดและผลงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง ซึ่งประกอบด้วย

ตอนที่ 1 คือ แบบสำรวจข้อมูลทั่วไป เป็นแบบสอบถามข้อมูลข้อมูลทั่วไปของกลุ่มตัวอย่าง จำนวน 9 ข้อ ได้แก่ ชื่อสถานประกอบการ ประเภทของธุรกิจ เพศ อายุ สถานภาพการสมรส จำนวนสมาชิกในครอบครัว แหล่งเงินทุนที่นำมาประกอบธุรกิจ ยอดขายโดยเฉลี่ยต่อวัน และ ต้นทุนในการขายโดยเฉลี่ย เป็นแบบเติมข้อความและตรวจรายการ (Check list)

ตอนที่ 2 แบบวัดความสามารถในการเผชิญและฟื้นฟูปัญหา ซึ่งผู้วิจัยดัดแปลงมาจากงานวิจัยของกนกวรรณ อบเชย (2550) ในการสร้างข้อคำถามลักษณะเป็นแบบมาตราส่วนประมาณค่า 5 ระดับ (Rating Scale) ทั้งหมดจำนวนรวมทั้งสิ้น 13 ข้อ มีค่าความเชื่อมั่นเท่ากับ 0.85

ตอนที่ 3 แบบวัดความเชื่ออำนาจภายในตนเอง ซึ่งผู้วิจัยดัดแปลงมาจากงานวิจัยของกรรณิการ์ สุขขารี (2548) ในการสร้างข้อคำถามลักษณะเป็นแบบมาตราส่วนประมาณค่า 5 ระดับ (Rating scale) ทั้งหมดจำนวนรวมทั้งสิ้น 26 ข้อ มีค่าความเชื่อมั่นเท่ากับ 0.72

ตอนที่ 4 แบบวัดการรับรู้ความสามารถของตนเอง ซึ่งผู้วิจัยดัดแปลงมาจากงานวิจัยของกรรณิการ์ สุขขารี (2548) ในการสร้างข้อคำถามลักษณะเป็นแบบมาตราส่วนประมาณค่า 5 ระดับ (Rating scale) ได้แก่ ทั้งหมดจำนวนรวมทั้งสิ้น 22 ข้อ ผู้วิจัยได้ปรับปรุงข้อคำถามเหลือ 13 ข้อ มีค่าความเชื่อมั่นเท่ากับ 0.82

ตอนที่ 5 แบบวัดความสำเร็จในการประกอบธุรกิจ ซึ่งผู้วิจัยดัดแปลงมาจากงานวิจัยของกนกวรรณ อบเชย (2550) ในการสร้างข้อคำถามลักษณะเป็นแบบมาตราส่วนประมาณค่า 5 ระดับ (Rating Scale) ได้แก่ ทั้งหมดจำนวนรวมทั้งสิ้น 13 ข้อ ผู้วิจัยได้ปรับปรุงข้อคำถามเหลือ 11 ข้อ มีค่าความเชื่อมั่นเท่ากับ 0.86

วารสารมหาวิทยาลัยคริสเตียน

ปีที่ ๒๒ ฉบับที่ ๑ (มกราคม - มีนาคม) ๒๕๕๙

สรุปผลการวิจัย

1. ผลการวิเคราะห์ข้อมูลพื้นฐานของกลุ่มตัวอย่าง ข้อมูลทั่วไป พบว่า ผู้ประกอบการส่วนใหญ่ ประกอบอาชีพประเภทธุรกิจอาหาร ร้อยละ 39.5 ส่วนใหญ่เป็นหญิง ร้อยละ 58.8 ผู้ประกอบการส่วนใหญ่ ประกอบกิจการปัจจุบันมาเป็นระยะเวลา 4 ปี ร้อยละ 15.8 มีสถานภาพสมรสแล้ว ร้อยละ 74.3 มีการศึกษาระดับประถมศึกษา ร้อยละ 39.8 มีจำนวนสมาชิกในครัวเรือน 4 คน ร้อยละ 37.5 มีแหล่งทุนในการประกอบธุรกิจมาจากเงินเก็บออม ร้อยละ 61.8 โดยมียอดขายโดยเฉลี่ยต่อวัน 2,000 บาท ร้อยละ 13.8 และมีต้นทุนในการประกอบธุรกิจโดยเฉลี่ย 50% ร้อยละ 17.5

การวิเคราะห์ผลระดับของความสามารถในการเผชิญและฟื้นฟ้อุปสรรค ความเชื่ออำนาจภายในตนเอง การรับรู้ความสามารถของตน และความสำเร็จในการประกอบธุรกิจของผู้ประกอบการรายย่อยในภาคตะวันออกเฉียงเหนือตอนล่าง พบว่า ความสามารถในการเผชิญและฟื้นฟ้อุปสรรคโดยภาพรวมอยู่ในระดับสูง ($\bar{X} = 3.60$) ความเชื่ออำนาจภายในตนเองโดยภาพรวมอยู่ในระดับสูง ($\bar{X} = 3.82$) การรับรู้ความสามารถของตน โดยภาพรวมอยู่ในระดับสูง ($\bar{X} = 3.80$) และความสำเร็จในการประกอบธุรกิจ โดยภาพรวมอยู่ในระดับสูง ($\bar{X} = 3.71$) ดังตารางที่ 1

ตารางที่ 1 ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของความสามารถในการเผชิญและฟื้นฟ้อุปสรรค ความเชื่ออำนาจภายในตนเอง การรับรู้ความสามารถของตน และความสำเร็จในการประกอบธุรกิจของผู้ประกอบการรายย่อยในภาคตะวันออกเฉียงเหนือตอนล่าง

ลำดับ	ตัวแปร	$\bar{X}$	S.D.	แปลผล
1	ความสามารถในการเผชิญและฟื้นฟ้อุปสรรค	3.60	0.66	สูง
2	ความเชื่ออำนาจภายในตนเอง	3.82	0.71	สูง
3	การรับรู้ความสามารถของตน	3.80	0.60	สูง
4	ความสำเร็จในการประกอบธุรกิจ	3.71	0.66	สูง

2. ผลการวิเคราะห์วัตถุประสงค์ในการวิจัย

การวิเคราะห์อิทธิพลของความสามารถในการเผชิญและฟื้นฟ้อุปสรรค ความเชื่ออำนาจภายในตนเอง และการรับรู้ความสามารถของตนที่มีต่อความสำเร็จในการประกอบธุรกิจของผู้ประกอบการรายย่อยในภาคตะวันออกเฉียงเหนือตอนล่าง

ผู้วิจัยตรวจสอบความสัมพันธ์ระหว่างตัวแปรอิสระ (Multicollinearity) ตามเงื่อนไขของการวิเคราะห์ความถดถอยเชิงพหุ ด้วยการตรวจค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ค่าสัดส่วนความแปรปรวนในตัวแปรที่อธิบายไม่ได้ด้วยตัวแปรอื่นๆ (Tolerance) และค่า Variance inflation factor (VIF) หากค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์มีค่าน้อยกว่า 0.80 ค่า Tolerance

มีค่ามากกว่า 0.19 และค่า VIF มีค่าน้อยกว่า 5.3 แสดงว่าตัวแปรอิสระที่จะทำการวิเคราะห์การถดถอยแบบพหุคูณไม่มีปัญหาความสัมพันธ์ระหว่างตัวแปร (ลิตดาวัลย์ เพชรโรจน์ และคณะ, 2547) จากตารางที่ 2 พบว่า ความสามารถในการเผชิญและฟื้นฟ้อุปสรรค ความเชื่ออำนาจภายในตนเอง และการรับรู้ความสามารถของตนมีค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์อยู่ในช่วง 0.436 - 0.614 ซึ่งมีค่าน้อยกว่า 0.80 มีค่า Tolerance เท่ากับ 0.575, 0.721 และ 0.581 ซึ่งมีค่ามากกว่า 0.19 และมีค่า VIF เท่ากับ 1.740, 1.405 และ 1.722 ซึ่งมีค่าน้อยกว่า 5.3 แสดงว่าตัวแปรอิสระทั้ง 3 ตัวแปรไม่มีปัญหาความสัมพันธ์ระหว่างตัวแปรอิสระ

ตารางที่ 2 ผลการวิเคราะห์ความสัมพันธ์ระหว่างตัวแปรอิสระ (Multicollinearity)

ตัวแปร	X ₁	X ₂	X ₃	X ₄	Tolerance	VIF
ความสำเร็จของผู้ประกอบการ (X ₁)	1					
ความสามารถในการเผชิญและฟื้นฟ้อุปสรรค (X ₂)	0.593*	1			0.575	1.740
ความเชื่ออำนาจควบคุมตนเอง (X ₃)	0.436*	0.486*	1		0.712	1.405
การรับรู้ความสามารถของตน (X ₄)	0.544*	0.614*	0.478*	1	0.581	1.722

* มีนัยสำคัญที่ระดับ 0.05

ผลการวิเคราะห์การถดถอยเชิงพหุของปัจจัยที่มีอิทธิพลกับความสำเร็จในการประกอบธุรกิจของผู้ประกอบการรายย่อยในภาคตะวันออกเฉียงเหนือตอนล่าง พบว่า ความสามารถในการเผชิญและฟื้นฟ้อุปสรรค ความเชื่ออำนาจภายในตนเอง และการรับรู้ความสามารถของตน มีค่า $F = 94.354$ มีค่า $Sig = 0.000$ ซึ่งมีค่าน้อยกว่า 0.05 ซึ่งแสดงว่า ความสามารถในการเผชิญและฟื้นฟ้อุปสรรค ความเชื่ออำนาจภายในตนเอง และการรับรู้ความสามารถของตน มีอิทธิพลกับความสำเร็จในการประกอบธุรกิจของผู้ประกอบการรายย่อยในภาคตะวันออกเฉียงเหนือตอนล่าง อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ 0.05 โดยสามารถอธิบายการเปลี่ยนแปลงได้ร้อยละ 41.7 โดยที่ความสามารถในการเผชิญและฟื้นฟ้อุปสรรค ความเชื่ออำนาจภายในตนเอง และการรับรู้ความสามารถของตนมีค่า p -value เท่ากับ 0.000 ซึ่งมีค่าน้อยกว่า 0.05 แสดงว่า ความสามารถในการเผชิญและฟื้นฟ้อุปสรรค ความเชื่ออำนาจภายในตนเอง และการรับรู้ความสามารถของตน มีอิทธิพลกับความสำเร็จในการประกอบธุรกิจของผู้ประกอบการรายย่อยในภาคตะวันออกเฉียงเหนือตอนล่าง อย่างมีนัยสำคัญที่ 0.05

โดยปัจจัยที่ค่า Beta สูงสุด คือ ความสามารถในการเผชิญและฟื้นฟ้อุปสรรค แสดงว่าความสามารถในการเผชิญและฟื้นฟ้อุปสรรคมีอิทธิพลต่อ

ความสำเร็จในการประกอบธุรกิจของผู้ประกอบการรายย่อยในภาคตะวันออกเฉียงเหนือตอนล่างมากที่สุด โดยมีค่าเท่ากับ 0.374 แสดงว่า ถ้าความสามารถในการเผชิญและฟื้นฟ้อุปสรรคเพิ่มขึ้นหนึ่งหน่วย ความสำเร็จในการประกอบธุรกิจของผู้ประกอบการจะเพิ่มขึ้น 0.374 หน่วย แต่ในทางกลับกันหากความสามารถในการเผชิญและฟื้นฟ้อุปสรรคลดลงหนึ่งหน่วย ความสำเร็จในการประกอบธุรกิจของผู้ประกอบการจะลดลง 0.374 หน่วย เมื่อตัวแปรอื่นๆ คงที่

ค่า Beta รองลงมา คือ การรับรู้ความสามารถของตน มีค่า Beta เท่ากับ 0.250 แสดงว่า หากการรับรู้ความสามารถของตนเพิ่มขึ้นหนึ่งหน่วย ความสำเร็จในการประกอบธุรกิจของผู้ประกอบการจะเพิ่มขึ้น 0.250 หน่วย หากการรับรู้ความสามารถของตนลดลงหนึ่งหน่วย ความสำเร็จในการประกอบธุรกิจของผู้ประกอบการจะลดลง 0.250 หน่วย เมื่อตัวแปรอื่นๆ คงที่ และสุดท้ายค่า Beta ความเชื่ออำนาจภายในตนเอง มีค่าเท่ากับ 0.135 แสดงว่า ถ้าความเชื่ออำนาจภายในตนเองเพิ่มขึ้นหนึ่งหน่วย ความสำเร็จในการประกอบธุรกิจของผู้ประกอบการจะเพิ่มขึ้น 0.135 หน่วย หากความเชื่ออำนาจภายในตนเองลดลงหนึ่งหน่วย ความสำเร็จในการประกอบธุรกิจของผู้ประกอบการจะลดลง 0.135 หน่วย เมื่อตัวแปรอื่นๆ คงที่ แสดงรายละเอียด ดังตารางที่ 3

วารสารมหาวิทยาลัยคริสเตียน

ปีที่ ๒๒ ฉบับที่ ๑ (มกราคม - มีนาคม) ๒๕๕๙

ตารางที่ 3 ผลการวิเคราะห์ปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อความสำเร็จในการประกอบธุรกิจของผู้ประกอบการรายย่อยในภาคตะวันออกเฉียงเหนือตอนล่าง

ตัวแปร	b	SE b	Beta	t-test	p-value
ค่าคงที่	0.282	0.217		1.303	0.193
ความสามารถในการเผชิญและฟันฝ่าอุปสรรค	0.451	0.061	0.374	7.387	0.000
ความเชื่ออำนาจควบคุมตนเอง	0.173	0.058	0.135	2.967	0.000
การรับรู้ความสามารถของตน	0.299	0.060	0.250	4.969	0.000

R = 0.646, R² = 0.417, R² (Adjusted) = 0.412, SEE = 0.65267, F = 94.354, Sig = 0.000

อภิปรายผลการวิจัย

1. จากผลการวิจัย พบว่า ความสามารถในการเผชิญและฟันฝ่าอุปสรรคของผู้ประกอบการโดยรวม มีความสัมพันธ์ในทางบวกกับความสำเร็จในการประกอบธุรกิจของผู้ประกอบการรายย่อยในภาคตะวันออกเฉียงเหนือตอนล่าง อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.01 กล่าวคือ ผู้ประกอบการจะต้องเจอกับปัญหาและอุปสรรคต่างๆ โดยเฉพาะอย่างยิ่งเมื่อการเริ่มต้นการทำธุรกิจใหม่ๆ อาจจะยังไม่ประสบความสำเร็จดังที่คาดหวังไว้ แต่ถ้าผู้ประกอบการนั้นมีความอดทนไม่ย่อท้อต่อปัญหาที่เกิดขึ้นพยายามลุกขึ้นสู้ ก็จะสามารถทำให้ธุรกิจประสบความสำเร็จได้ จะเห็นได้ว่า ช่วงที่ภาวะเศรษฐกิจซบเซา ทำให้หลายกิจการต้องปิดตัวลงไปแล้วถ้าผู้ประกอบการมีความสามารถในการเผชิญและฟันฝ่าอุปสรรค มีจิตใจที่เข้มแข็ง ก็สามารถสร้างธุรกิจให้กลับมาฟื้นตัวได้อีกครั้ง ความสามารถในการเผชิญและฟันฝ่าอุปสรรคจึงเป็นคุณลักษณะอย่างหนึ่งที่ผู้ประกอบการทุกคนควรมี ซึ่งจะส่งผลให้ประสบความสำเร็จในการทำธุรกิจ รวมทั้งความสำเร็จในชีวิตด้วย ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของกนกวรรณ อบเชย (2550) ได้ศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างความรู้สึกเห็นคุณค่าในตนเอง บุคลิกภาพ ความสามารถในการเผชิญและฟันฝ่าอุปสรรค และความสำเร็จในอาชีพของผู้ประกอบการธุรกิจอุตสาหกรรมโครงการพัฒนาผู้ประกอบการธุรกิจอุตสาหกรรม พบว่า ความสามารถในการเผชิญและฟันฝ่าอุปสรรคมีความสัมพันธ์

ทางบวกกับความสำเร็จในอาชีพ กล่าวคือ การที่ผู้ประกอบการมีความสามารถในการเผชิญและฟันฝ่าอุปสรรคสูง ย่อมส่งผลดีต่อการประสบความสำเร็จในอาชีพ และสอดคล้องกับงานวิจัยของลลิตรา ผิวงาม (2548) ได้ศึกษาปัจจัยด้านภาวะผู้นำ เชาวน์อารมณ์ และความสามารถในการเผชิญและฟันฝ่าอุปสรรคที่มีผลต่อความสำเร็จในการประกอบธุรกิจขนาดกลางและขนาดย่อม โดยพบว่า ความสามารถในการเผชิญและฟันฝ่าอุปสรรคมีความสัมพันธ์ทางบวกกับความสำเร็จในการประกอบการอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ 0.01

2. จากผลการวิจัย พบว่า ความเชื่ออำนาจควบคุมตนเองของผู้ประกอบการโดยรวม มีความสัมพันธ์ทางบวกกับความสำเร็จในการประกอบธุรกิจของผู้ประกอบการรายย่อยในภาคตะวันออกเฉียงเหนือตอนล่าง อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 เนื่องจากผู้ประกอบการมีความเชื่อว่าถ้าตั้งใจทำงาน มีความขยันหมั่นเพียรในการทำงาน และศึกษาความรู้ใหม่ๆ ก็จะสามารถนำมาปรับปรุงวิธีการทำงานให้ดีขึ้น จึงทำให้ทุ่มเทให้กับการทำงานอย่างเต็มที่ เป็นผลให้มีผลการปฏิบัติงานในระดับสูง เป็นที่ยอมรับของลูกน้อง และลูกค้าที่มาใช้บริการ จึงมีแนวโน้มที่จะเชื่อว่า สาเหตุที่ประสบความสำเร็จเป็นเพราะความพยายามและความสามารถของตนเอง ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ ภักธวรรณ ปิ่นแก้ว (2548) ที่ศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างบุคลิกภาพแบบเชื่อในปัจจัยควบคุมกับความมีประสิทธิภาพของผู้ผู้นำ พบว่า มีความสัมพันธ์ระหว่างความ

มีประสิทธิภาพของผู้นำกับความเชื่อในปัจจุบันควบคุม โดยที่ประสิทธิภาพมีความสัมพันธ์ทางบวกกับบุคลิก ภาพแบบเชื่อในปัจจุบันควบคุมภายใน และยังมีความ สอดคล้องกับงานวิจัยของ ปฐมกานต์ อินทพันธ์ (2549) ได้ศึกษาปัจจัยที่ส่งผลต่อความสำเร็จในการประกอบ การของผู้ประกอบการวิสาหกิจขนาดกลางและขนาด ย่อม พบว่า ความเชื่อในอำนาจควบคุมตนเองภายใน มีความสัมพันธ์ทางบวกกับความสำเร็จในการประกอบ การอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.01

3. จากผลการวิจัย พบว่า การรับรู้ความ สามารถของตนโดยรวมของผู้ประกอบการมีความ สัมพันธ์ทางบวกกับความสำเร็จในการประกอบธุรกิจ ของผู้ประกอบการรายย่อยในภาคตะวันออกเฉียงเหนือ ตอนล่าง อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.01 กล่าว คือ การที่ผู้ประกอบการมีการรับรู้ความสามารถของ ตนเอง ทำให้กล้าตัดสินใจเกี่ยวกับความสามารถของ ตนเอง ที่จะจัดการและดำเนินการกระทำให้บรรลุเป้าหมายที่กำหนดไว้หรือผลการปฏิบัติงานนั่นเอง ซึ่ง เมื่อผู้ประกอบการสามารถที่จะจัดการและกระทำ พฤติกรรมให้เป็นไปตามที่กำหนดไว้แล้ว จะส่ง ผลให้มีผลการปฏิบัติงานเป็นไปตามนั้น ซึ่งสอดคล้อง กับงานวิจัยของณัชชามน แสงสุข (2550) ได้ศึกษา ความสัมพันธ์ระหว่างการรับรู้ความสามารถของตนเอง บุคลิกภาพ พฤติกรรมการจัดการ และความสำเร็จใน อาชีพผู้ประกอบการธุรกิจอุตสาหกรรมโครงการพัฒนา ผู้ประกอบการธุรกิจอุตสาหกรรม ผลการวิจัยพบว่า การ รับรู้ความสามารถของตนเองมีความสัมพันธ์กับความ สำเร็จในอาชีพ อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05

ข้อเสนอแนะ

1. ข้อเสนอแนะในการศึกษาครั้งนี้

1.1 จากผลการวิจัยที่พบว่า ความสามารถในการเผชิญและฟื้นฟูปริศนา ความเชื่ออำนาจภายใน ตนเอง และการรับรู้ความสามารถของตน มีอิทธิพลกับ

ความสำเร็จในการประกอบธุรกิจของผู้ประกอบการถึง ร้อยละ 41.7 ดังนั้นหน่วยงานที่เกี่ยวข้องในการสนับสนุน วิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อมทั้งภาครัฐและเอกชน สามารถนำผลการศึกษานี้ไปใช้เป็นแนวทาง พื้นฐานในการวางแผนและจัดทำหลักสูตรการฝึกอบรม สำหรับการพัฒนของผู้ประกอบการวิสาหกิจขนาดกลาง และขนาดย่อมของไทยด้านการความสามารถในการ เผชิญและฟื้นฟูปริศนา ความเชื่ออำนาจภายในตนเอง การรับรู้ความสามารถของตนเพื่อถึงความสามารถส่วน ตัวของผู้ประกอบการให้สามารถนำพาองค์กรให้ ประสบความสำเร็จได้มากขึ้น

1.2 จากผลการวิจัยที่พบว่า อิทธิพลสูงสุดที่ มีผลต่อความสำเร็จของผู้ประกอบการ คือ ความสามารถในการเผชิญและฟื้นฟูปริศนา ดังนั้น ผู้ประกอบการ ที่ต้องการพัฒนาศักยภาพของตนเอง สามารถปรับปรุง ด้านความสามารถในการเผชิญและฟื้นฟูปริศนาของ ตนเองให้สูงขึ้นเพื่อความสำเร็จที่มากขึ้นเช่นกัน

2. ข้อเสนอแนะในการศึกษาครั้งต่อไป

2.1 เนื่องจากการวิจัยในครั้งนี้ ได้ทำการ ศึกษาเฉพาะผู้ประกอบการรายย่อยในภาคตะวันออกเฉียงเหนือตอนล่าง ดังนั้นเพื่อให้ผลการวิจัยสามารถ ที่จะใช้ประโยชน์ได้อย่างกว้างขวางมากขึ้น จึงควรที่จะขยายขอบเขตของกลุ่มประชากรออกไปยังกลุ่มผู้ ประกอบการธุรกิจรายย่อยทั่วทุกภูมิภาค และควร ทำวิจัยเชิงคุณภาพพร้อมด้วย หรือ ใช้วิธีการ Mixed Method เพื่อให้ได้ข้อค้นพบที่ครอบคลุม น่าเชื่อถือ มากยิ่งขึ้น

2.2 งานวิจัยครั้งนี้ตัวแปรอิสระที่นำมา วิเคราะห์เป็นตัวแปรภายในตัวเองทั้งสี่ซึ่งสามารถ อธิบายการเปลี่ยนแปลงของความสำเร็จในการประกอบ ธุรกิจของผู้ประกอบได้ประมาณ 40% อีกเกือบ 60% อาจมีตัวแปรภายนอกอื่นๆ ดังนั้น ควรศึกษาตัวแปร ภายนอกที่จะสามารถกระตุ้น ผลักดัน หรือส่งเสริมให้ เกิดความสำเร็จของผู้ประกอบการได้มากยิ่งขึ้น

เอกสารอ้างอิง

- กนกวรรณ อบเชย. (2550). ความสัมพันธ์ระหว่างความรู้สึกเห็นคุณค่าในตนเอง บุคลิกภาพ ความสามารถในการเผชิญและฟันฝ่าอุปสรรค และความสำเร็จในอาชีพของผู้ประกอบการธุรกิจอุตสาหกรรมโครงการพัฒนาผู้ประกอบการธุรกิจอุตสาหกรรม. วิทยานิพนธ์วิทยาศาสตรมหาบัณฑิต, สาขาวิชาจิตวิทยาอุตสาหกรรม ภาควิชาจิตวิทยา, มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์.
- กรรณิการ์ สุขชาติ. (2548). ความเชื่ออำนาจควบคุมตนเอง และการรับรู้ความสามารถของตนเอง กับผลการปฏิบัติงานของพนักงานระดับปฏิบัติการ บริษัท อีคิวแมนท์ จำกัด. วิทยานิพนธ์ศิลปศาสตรมหาบัณฑิต, สาขาวิชาจิตวิทยาอุตสาหกรรมและองค์การ ภาควิชามนุษยศาสตร์, สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าพระนครเหนือ.
- ชูศักดิ์ พัฒนมนตรี. (2553). Available from : URL การรับรู้ความสามารถของตน. [ออนไลน์]. สืบค้นเมื่อวันที่ 2 พฤศจิกายน 2554. จาก : <http://www.pyramidtennis.com>.
- ณัชชามน แสงสุข. (2550). ความสัมพันธ์ระหว่างการรับรู้ความสามารถของตนเอง บุคลิกภาพพฤติกรรม การจัดการ และความสำเร็จในอาชีพของผู้ประกอบการธุรกิจอุตสาหกรรมโครงการพัฒนาผู้ประกอบการธุรกิจอุตสาหกรรม. วิทยานิพนธ์วิทยาศาสตรมหาบัณฑิต สาขาจิตวิทยาอุตสาหกรรม มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์.
- นราเขต ยิ้มสุข. (2552). ความสัมพันธ์ระหว่างคุณลักษณะของผู้ประกอบการกับความสำเร็จของผู้ประกอบการธุรกิจขนาดย่อม : กรณีศึกษาธุรกิจไม้ดอกไม้ประดับในอำเภอองครักษ์ จังหวัดนครนายก. วิทยานิพนธ์ปริญญาศิลปศาสตรมหาบัณฑิต, สาขาวิชาจิตวิทยาอุตสาหกรรม และองค์การ ภาควิชาจิตวิทยา, มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์.
- ปฐมกานต์ อินทพันธ์. (2549). ปัจจัยที่ส่งผลต่อความสำเร็จในการประกอบการของผู้ประกอบการวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อม. วิทยานิพนธ์วิทยาศาสตรมหาบัณฑิต, สาขาจิตวิทยาอุตสาหกรรม บัณฑิตวิทยาลัย, มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์.
- ปรีญา บางกรวย. (2550). ความสามารถในการเผชิญและฟันฝ่าอุปสรรค บุคลิกภาพเป็นผู้ประกอบการภูมิความรู้ความชำนาญ และความสำเร็จในการประกอบธุรกิจของผู้ประกอบการประเภทที่พักในเขตพื้นที่ประจวบคีรีขันธ์ พ.ศ. 2547 ประเทศไทย. วิทยานิพนธ์ศิลปศาสตรมหาบัณฑิต, สาขาวิชาจิตวิทยาอุตสาหกรรมและองค์การ คณะศิลปศาสตร์, มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์.
- ภัทรวรรณ ปิ่นแก้ว. (2548). ความสัมพันธ์ระหว่างการเสริมสร้างพลังอำนาจในงานในเชิงจิตวิทยาความรู้สึกมีคุณค่าในตนเอง และผลการปฏิบัติงาน โดยมีบุคลิกภาพแบบเชื่อในปัจจัยควบคุมภายในเป็นตัวแปรกำกับความสัมพันธ์ระหว่างการเสริมสร้างพลังอำนาจในงานเชิงจิตวิทยากับผลการปฏิบัติงาน. วิทยานิพนธ์ศิลปศาสตรมหาบัณฑิต, สาขาวิชาจิตวิทยาอุตสาหกรรมและองค์การ, มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์.
- รัตติกรณ์ จงวิศาล. (2551). รายงานการวิจัยเรื่องภาวะผู้นำของผู้ประกอบการ: ความสัมพันธ์เชิงโครงสร้างระหว่างคุณลักษณะทางจิตวิทยาการทำงานเป็นทีม และความสำเร็จในการประกอบธุรกิจ. ภาควิชาจิตวิทยา คณะสังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์.
- ลลิตรา ผิวงาม. (2548). ปัจจัยด้านภาวะผู้นำ เชื้ออารมณ และความสามารถในการเผชิญและฟันฝ่าอุปสรรค ที่มีผลต่อความสำเร็จในการประกอบการวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อม. วิทยานิพนธ์วิทยาศาสตรมหาบัณฑิต, สาขาจิตวิทยาอุตสาหกรรม ภาควิชาจิตวิทยา, มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์.

- ศิริชัย การญจนวาลี. (2550). สถิติประยุกต์สำหรับการวิจัย. (พิมพ์ครั้งที่ 5). กรุงเทพฯ : โรงพิมพ์จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- สร้อยตระกูล (ติวานนท์) อรรถมานะ. (2550). พฤติกรรมองค์การ: ทฤษฎีและการประยุกต์. (พิมพ์ครั้งที่ 4). กรุงเทพฯ: มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์.
- สำนักงานส่งเสริมวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อม. (2554). Available from : URL อัตลักษณ์ SMEs ไทย. [ออนไลน์]. สืบค้นเมื่อวันที่ 5 พฤศจิกายน 2554].
จาก: <http://www.122.155.9.68/identity/index.php/northeast>.
- สำนักงานส่งเสริมวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อม. (2553). Available from : URL รายงานสถานการณ์วิสาหกิจรายย่อย ปี 2553. [ออนไลน์]. สืบค้นเมื่อวันที่ 5 พฤศจิกายน 2554.
จาก : <http://www.sme.go.th>.
- Bandura, A. (1977). *Social learning theory*. Englewood Cliffs, NJ : Prentice Hall.
- Robinson, J. P. and Shaver, P. R. (1980). *Measures of social psychological attitudes*. Survey Research Center, Institute for Social Research.

